

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Karly Cháberové a soudců Jana Kratochvíla a Štěpána Výborného ve věci žalobce T. N., bytem ..., zastoupeného Mgr. Miroslavem Němcem, advokátem, se sídlem Borská 588/13, Plzeň, proti žalovanému **Finančnímu arbitrovi**, se sídlem Legerova 1581/69, Praha 1, v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu,

t a k t o :

- I. Žalovanému se ukládá povinnost vydat nález ve věci vedené žalovaným pod sp. zn. FA/ZP/770/2016 o návrhu žalobce na vydání bezdůvodného obohacení z pojistné smlouvy, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v částce ve výši 14 342 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Miroslava Němce, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení a žalobní tvrzení

Žalobce podal dne 10. 8. 2017 u městského soudu žalobu na ochranu proti nečinnosti žalovaného s tím, aby městský soud uložil žalovanému povinnost vydat rozhodnutí – nález ve věci vedené žalovaným pod sp. zn. FA/ZP/770/2016 - o vydání bezdůvodného obohacení z důvodu údajné neplatnosti pojistné smlouvy č. 3810808711 s obchodním názvem „Životní pojištění PROFI Invest“ uzavřené dne 17. 4. 2012 mezi žalobcem a společností Česká pojišťovna, a.s. (dále jen „Institute“), a to do 3 dnů od právní moci rozsudku.

Z předloženého spisového materiálu soud zjistil následující pro své rozhodnutí podstatné skutečnosti.

Dne 24. 5. 2016 žalovaný na základě návrhu žalobce zahájil řízení dle zákona č. 229/2002 Sb. o finančním arbitrovi (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“). Dne 27. 7. 2016

obdržel žalovaný podání, kterým žalobce k výzvě žalovaného ze dne 12. 7. 2016 odstranil nedostatky návrhu na zahájení řízení. Dne 14. 10. 2016 bylo žalovanému od Instituce doručeno vyjádření k návrhu žalobce včetně související dokumentace. Dne 23. 11. 2016 se v sídle žalovaného konalo ústní jednání, při kterém si měl žalobce vyžádat zaslání kompletní spisové dokumentace a poskytnutí lhůty 15 dnů ke zvážení dalšího procesního postupu. Tomuto žalovaný vyhověl a žalobci dále zaslal i návrh protokolu o ústním vysvětlení. Dne 28. 12. 2016 žalobce požádal žalovaného o prodloužení lhůty o dalších 30 dnů. Dne 1. 2. 2017 žalobce požádal žalovaného o doplnění návrhu protokolu a současně zaslal své vyjádření, které dále doplnil podáním ze dne 2. 3. 2017. Dne 3. 3. 2017 žalovaný zaslal žalobci upravený návrh protokolu s žádostí o podpis. Dne 4. 5. 2017 byla žalovanému doručena výzva žalobce k opatření proti nečinnosti spolu se stanoviskem žalobce k předběžnému právnímu názoru žalovaného a argumentací o rozporu námitky promlčení s dobrými mravy. Na tuto výzvu žalovaný nijak nereagoval. Dne 2. 8. 2017 obdržel žalovaný opakovanou výzvu žalobce k opatření proti nečinnosti, na kterou opět nereagoval. Dne 23. 8. 2017 vyzval žalovaný žalobce a Instituci k seznámení se s podklady pro vydání nálezů, což jim mělo být umožněno dne 15. 9. 2017. Účastníci však této možnosti nevyužili.

Dle žalobce měl žalovaný již v protokolu ze dne 23. 11. 2016 konstatovat, že přede dnem, kdy bylo podáno ústní vysvětlení, opatřil a shromáždil veškeré podklady k rozhodnutí ve věci. Žalovaný v protokolu neuvedl nutnost doplnění dokazování a vyslovil svůj předběžný právní názor na řešení sporu. Od konání ústního vysvětlení však žalovaný neučinil v dané věci směrem k žalobci žádný další úkon. Z tohoto důvodu měl žalovaný v souladu s § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi rozhodnout nejdéle do 90 dnů, tj. nejpozději do 20. 2. 2017. I pokud by žalobce připustil prodloužení lhůty k rozhodnutí, jak to umožňuje též zákon, mělo být rozhodnuto nejpozději do dne 21. 5. 2017.

Dále žalobce poukázal na to, že značnými průtahy byla zatížena i fáze shromažďování podkladů k rozhodnutí, která měla trvat téměř 1,5 roku. Dle žalobce jsou přitom k posouzení jeho nároku na vydání bezdůvodného obohacení z důvodu absolutní neplatnosti pojistné smlouvy jako důkazy relevantní pojistná smlouva a související smluvní podmínky, které měl žalovaný k dispozici již od zahájení řízení dne 24. 5. 2016. Přestože měl žalobce vůči žalovanému činit v průběhu řízení další podání, týkala se tato výlučně právní argumentace opírající se o již předložené důkazy. Doplnění právní argumentace proto nemohlo odůvodnit případné prodloužení lhůty pro rozhodnutí, neboť žalovaný musí absolutní neplatnost smlouvy zkoumat z úřední povinnosti. Přestože žalobce vyzval (2x) žalovaného k učinění opatření proti nečinnosti ve smyslu § 80 správního řádu, žalovaný nereagoval a doposud nevydal rozhodnutí.

II. Vyjádření žalovaného

Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě nejprve obecně popsal průběh řízení dle zákona o finančním arbitrovi a konkrétní průběh řízení v nyní posuzované věci, přičemž žalobu považuje za nedůvodnou. Žalovaný uvedl, že žalobce neprojevil součinnost při komplementaci výstupu z ústního jednání, nevyjádřil se k navrženému smíru ani nesdělil vlastní představu smírného řešení a po uskutečnění ústního jednání sám požádal o prodloužení lhůty pro vyjádření. Jelikož žalobce následně ve dnech 1.2., 2.3. a 4.5.2017 doplnil argumentaci k předmětu sporu a spis o další podklady a nezaslal žalovanému zpět podepsaný a dle jeho požadavků upravený protokol z ústního jednání, považuje žalovaný námitku žalobce, že měl rozhodnout do 20. 2. 2017, za absurdní a účelovou.

Žalovaný rovněž uvedl, že je nyní v souladu s § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi připraven rozhodnout ve věci samé nálezem, neboť již shromáždil podklady nutné

pro rozhodnutí. V řízení postupoval aktivně a přiměřeně vzhledem k nápadu sporů, kterému čelí, a personálnímu obsazení. Dle žalovaného § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi váže počátek běhu lhůty pro vydání nálezu na shromáždění podkladů nutných pro rozhodnutí, přičemž posouzení, zda v řízení byly shromážděny veškeré podklady, je ve sféře žalovaného, neboť je to on, který na jejich základě rozhoduje. Dle výkladu žalovaného lhůta pro vydání nálezu počíná běžet až od uplynutí lhůty uložené účastníkům řízení pro vyjádření se ke shromážděným podkladům, neboť je to jejich právem (§ 36 odst. 3 správního řádu) a mohou v reakci na obsah spisu předložit další podklady. Tento závěr podporuje dle žalovaného i čl. 8 písm. e) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/11/EU ze dne 21. 5. 2013 o alternativním řešení spotřebitelských sporů a o změně nařízení (ES) č. 2006/2004 a směrnice 2009/22/ES (dále jen „Směrnice“). Shromáždění veškerých podkladů se nutně musí případ od případu lišit s ohledem na individuální okolnosti, nelze tedy předem stanovit konkrétní lhůtu, ve které by měl finanční arbitr obdržet úplný spis. Žalovaný vyzývá k seznámení se se shromážděnými podklady až v případě, že má ve spisovém materiálu založeny skutečně veškeré potřebné podklady. V daném případě vyzval účastníky řízení dne 23. 8. 2017 k seznámení se se shromážděnými podklady, což jim bylo umožněno dne 15. 9. 2017. Lhůta pro rozhodnutí dle § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi (rozhodnout nejdéle do 90 dnů) proto dosud žalovanému neuplynula.

Dle žalovaného žalobce rovněž nemohl úspěšně vyčerpat prostředky, které stanoví správní řád k ochraně proti nečinnosti, když žádost k přijetí opatření proti nečinnosti lze úspěšně podat až po uplynutí zákonem stanovené lhůty pro vydání rozhodnutí (§ 80 odst. 3 správního řádu). Žalovaný připouští, že procesně pochybil, když o zamítnutí žádosti žalobce k opatření proti nečinnosti ze dne 4. 5. 2017, resp. 2. 8. 2017 nevyhotovil usnesení podle § 80 odst. 6 správního řádu. Tyto však byly podány předčasně a proto žalobce dosud ani nemohl vyčerpat všechny prostředky k ochraně proti nečinnosti podle správního řádu. Podmínky pro podání správní žaloby tedy nebyly splněny. Soud by měl žalobu jako nedůvodnou zamítnout nebo odmítnout.

III. Replika žalobce

V replice k vyjádření žalovaného žalobce nejprve uvedl, že nejistý okamžik pro počátek běhu lhůty v § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi má za následek, že celková lhůta řízení není jednoznačně určena. Lhůta pro vydání nálezu je proto pouze orientační a vztahující se pouze k poslední fázi prvoinstančního řízení. Žalovaný měl proto postupovat dle § 6 odst. 1 správního řádu, což se nestalo. Případně žalovanému začala běžet lhůta pro vydání rozhodnutí dle § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi ode dne, kdy v protokolu o ústním jednání konstatoval shromáždění podkladů pro vydání rozhodnutí. Dle žalobce rovněž nelze připustit, aby žalovaný analyzoval podklady několik měsíců. Podrobná analýza má proběhnout až ve fázi mezi shromážděním podkladů k rozhodnutí a vydáním nálezu, pro kterou zákonodárce vyčlenil až 90 dnů. Jinak by byly připuštěny nekontrolovatelné průtahy bez možnosti se proti nim bránit. Žalobce návrh na smírné řešení neakceptoval již při ústním jednání.

IV. Hodnocení soudu

Městský soud v Praze přistoupil k projednání žaloby podle § 79 a násl. soudního řádu správního, přičemž rozhodoval bez jednání, za podmínek daných § 51 odst. 1 soudního řádu správního.

Žaloba je důvodná.

Podle § 79 odst. 1 věty první soudního řádu správního ten, kdo bezvýsledně vyčerpá prostředky, které procesní předpis platný pro řízení správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení.

Podle § 79 odst. 2 soudního řádu správního žalovaným je správní orgán, který podle žalobního tvrzení má povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení.

Podle § 81 odst. 2 soudního řádu správního je-li návrh důvodný, soud uloží rozsudkem správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení a stanoví k tomu přiměřenou lhůtu, ne však delší, než kterou určuje zvláštní zákon.

Městský soud nejprve zkoumal, zda jsou splněny podmínky pro věcné projednání žaloby na ochranu proti nečinnosti, tedy zda existují prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k ochraně žalobce proti nečinnosti správního orgánu a zda je žalobce vyčerpá; není-li při podání nečinnostní žaloby splněna podmínka bezvýsledného vyčerpání prostředku, který procesní předpis platný pro řízení před správním orgánem stanoví k ochraně proti nečinnosti, jedná se o žalobu nepřipustnou, kterou soud odmítne (rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2016, č. j. 5 As 9/2015-59).

V případě žalovaného jde o atypický orgán vykonávající působnost v oblasti veřejné správy, který autoritativně rozhoduje o právech a povinnostech osob, přičemž na řízení vedená žalovaným se subsidiárně použije správní řád (k povaze rozhodnutí arbitra viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2007, č.j. 2 Afs 176/2006 - 96). Obecný prostředek ochrany před nečinností je upraven v § 80 správního řádu, přičemž opatření proti nečinnosti činí nadřízený správní orgán buď sám, nebo na žádost účastníka řízení uplynula-li lhůta pro vydání rozhodnutí. Městský soud proto posoudil, zda v případě žalovaného vůbec existoval nějaký nadřízený správní orgán, u kterého by bylo možné prostředek využít. V této souvislosti vycházel městský soud z § 178 odst. 1 správního řádu, dle kterého nadřízeným správním orgánem je ten správní orgán, o kterém to stanoví zvláštní zákon. Neurčuje-li jej zvláštní zákon, je jím správní orgán, který podle zákona rozhoduje o odvolání, popřípadě vykonává dozor. Podle § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi arbitr rozhoduje ve věci samé bez zbytečného odkladu nálezem. Opravným prostředkem proti nálezu jsou námitky, o kterých rozhoduje znovu arbitr (§ 16 odst. 1 zákona). Dle městského soudu lze proto podle § 178 odst. 1 správního řádu určit, že žalobce byl nejprve povinen podat návrh na přijetí opatření proti nečinnosti. K tomu v případě žalobce skutečně došlo a tento byl i bezvýsledně vyčerpán, jak bude vysvětleno dále v textu.

V nyní posuzované věci je mezi účastníky sporné, od jakého okamžiku začíná běžet lhůta pro vydání rozhodnutí, resp. dokdy měl žalovaný vydat rozhodnutí. Městský soud úvodem upozorňuje, že zásada rychlosti řízení má ústavní rozměr (čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod) a její význam byl proto opakovaně zdůrazněn i Ústavním soudem (viz například nálezy III. ÚS 696/02 ze dne 13. 1. 2003). Přiměřenost délky řízení, potažmo nečinnost, musí však být zkoumána i s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem jednotlivých případů zejména s ohledem na složitost věci, chování účastníků řízení a správního orgánu (soudu) a dále je třeba zohlednit i to, co je pro účastníky řízení v sázce (viz například rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci *Frydlander proti Francii* ze dne 27. 5. 2000, č. 30979/96). Tyto závěry přitom dopadají na jakýkoliv postup orgánů veřejné moci při výkonu působnosti. S ohledem na okolnosti je tak potřeba posoudit, zda se jedná o průtahy neodůvodněné, resp. zda se skutečně jedná o nečinnost. Tak tomu bude zejména v případě,

nejsou-li průtahy způsobeny toliko jednáním účastníka řízení, případně jde-li o věc, kdy délka řízení neodpovídá její složitosti.

Městský soud vycházel při posouzení věci dále z toho, že účelem zákona o finančním arbitrovi je poskytnout spotřebiteli zejména rychlé a efektivní řešení sporů mimosoudní cestou, která bude rovněž praktická. Současně s ohledem na právní jistotu účastníka řízení, kterému má být poskytnuta soudní ochrana, a vzhledem k subsidiaritě soudní ochrany a podmínkám pro podání žaloby (zejména ve vztahu k úvaze o její včasnosti) musí být počátek lhůty pro podání nečinnostní žaloby pro potenciálního žalobce stanoven co nejjednoznačněji, aby se mohl spolehnout na to, že může během jednoho roku od uplynutí lhůty v řízení podat nečinnostní žalobu (§ 80 odst. 1 soudního řádu správního) za předpokladu, že splní ostatní procesní podmínky.

Podle § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi arbitr rozhoduje ve věci samé bez zbytečného odkladu nálezem, nejdéle však do 90 dnů od shromáždění všech podkladů nutných pro rozhodnutí; nelze-li ve zvlášť složitých případech, vzhledem k povaze věci rozhodnout ani v této lhůtě, lhůta se přiměřeně prodlouží, nejvýše o dalších 90 dnů. Arbitr účastníky řízení bezodkladně vyrozumí o prodloužení lhůty a její délce.

Z citovaného ustanovení je zřejmé, že právní předpis zde nespojuje okamžik začátku běhu lhůty pro vydání nálezu již s obdržením návrhu na zahájení řízení, ale až s okamžikem shromáždění všech podkladů nutných pro rozhodnutí. Je tedy rozlišena fáze od zahájení řízení do okamžiku shromáždění podkladů a na tento okamžik navazující fáze do vydání rozhodnutí, přičemž zákon lhůtu výslovně stanoví toliko až ve vztahu ke druhé fázi. Městský soud konstatuje, že ve chvíli, kdy žalovaný obdrží typicky od samotných účastníků řízení příslušnou dokumentaci týkající se sporu, musí v přiměřené lhůtě o tom účastníky řízení vyrozumět. Navrhovatel tedy zpravidla tyto připojí již ke svému návrhu (§ 10 zákona o finančním arbitrovi), případně k výzvě žalovaného k odstranění vad návrhu. Instrukce tyto doloží v reakci na výzvu žalovaného spolu se svým vyjádřením (viz § 11 a § 12 odst. 6 zákona o finančním arbitrovi). S ohledem na předmět sporu současně nelze vyloučit, že mohou nastat i situace, kdy například bude nutné obracet se i na třetí osoby (§ 12 odst. 9 zákona o finančním arbitrovi), případně přistoupit k ústnímu jednání. Lhůta pro vydání nálezu proto dle názoru městského soudu obecně započne běžet od data (okamžiku) vyrozumění účastníků o obdržení dokumentace s relevantními informacemi (buď získané od účastníků řízení, případně i od třetí osoby), k čemuž může dojít i při podání ústního vyjádření. K tomuto vyrozumění účastníků řízení ze strany žalovaného musí nezbytně dojít rovněž v přiměřené lhůtě (§ 6 odst. 1 správního řádu).

V nyní posuzované věci městský soud ze spisového materiálu zjistil, že k žádosti žalobce žalovaným upravený návrh protokolu o podání ústního vysvětlení konaném dne 23. 11. 2016 obsahuje v části „Stav řízení před finančním arbitrem“, následující: „*Finanční arbitr postupně opatřil a shromáždil důkazy potřebné pro vydání nálezu ve věci a vyzval Navrhovatele, aby podal ústní vysvětlení.*“ Žalovaný tedy již v rámci ústního vysvětlení konstatoval a účastníky vyrozuměl, že měl dostatek důkazů. Žalovaný proto musel již před tímto dnem v souladu se svým tvrzením shromáždit důkazy potřebné pro vydání nálezu, přičemž vyjádření Instrukce a připojenou dokumentaci žalovaný obdržel již dne 14. 10. 2016. Žádné jiné písemnosti, vyjma výzvy k podání ústního vysvětlení, již spisový materiál do dne konání ústního vysvětlení neobsahuje. Potud se tedy soud ztotožňuje s argumentací žalobce.

Nicméně jak soud poukázal výše, musí být v rámci jednotlivých řízení současně přihlédnuto i ke konkrétním okolnostem včetně chování účastníka řízení, tedy zda případně

průtahy byly odůvodněné, resp. skutečně došlo k nečinnosti. V tomto ohledu si v posuzované věci žalobce vyžádal od žalovaného zaslání spisové dokumentace a dále mu byl zaslán i návrh protokolu z ústního jednání, který měl žalobce v případě, že souhlasí s jeho obsahem, podepsat a zaslat zpět žalovanému. Žalobce však dne 1. 2. 2017 uplatnil proti návrhu protokolu námitky, přičemž požádal žalovaného zejména o jeho doplnění, po kterém by zaslal podepsaný protokol zpět. V reakci na tyto námitky proto žalovaný zaslal dne 3. 3. 2017 žalobci upravený návrh protokolu s žádostí o podpis, aniž by však žalobci určil lhůtu, dokdy tak má učinit. Žalobce však již nereagoval a dne 4. 5. 2017 podal první výzvu k opatření proti nečinnosti. Městský soud proto konstatuje, že nejpozději dne 4. 5. 2017 muselo být žalovanému zřejmé, že žalobce již proti obsahu protokolu nemá dalších námitek. S ohledem na jednání žalobce v posuzované věci měl proto žalovaný přistoupit k rozhodnutí ve věci samé v přiměřené době, nejpozději však do 90 dnů, tj. nejpozději do dne 2. 8. 2017. To však žalovaný neučinil a tím došlo z jeho strany k nedůvodným průtahům, neboť až do 23. 8. 2018, kdy vyzval účastníky k seznámení s podklady, se v řízení nic nedělo (vyjma další výzvy žalobce k opatření proti nečinnosti).

Jelikož v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu lze považovat za řádné vyčerpání prostředku stanoveného k ochraně proti nečinnosti správního orgánu ve správním řízení ve smyslu § 79 odst. 1 soudního řádu správního i podání žádosti účastníka o uplatnění opatření proti nečinnosti učiněné již před uplynutím lhůty pro vydání rozhodnutí ve smyslu § 80 odst. 3 věta druhá správního řádu, pokud je již ke dni podání této žádosti z konkrétních okolností případu zjevné, že správní orgán je a bude nečinný (rozsudek Městského soudu v Praze dne 19. 12. 2016, č.j. 9 A 132/2016 – 69), městský soud konstatuje, že v pořadí druhou výzvou k odstranění nečinnosti ze dne 2. 8. 2017 žalobce bezvýsledně vyčerpал prostředky k ochraně proti nečinnosti. Uvedené platí i v případech, kdy žalobce podá žalobu k soudu v době, kdy dosud nadřízenému správnímu orgánu neuběhla zákonná lhůta pro přijetí opatření. Soud je totiž v takovém případě povinen vyčkat, jak nadřízený správní orgán s žádostí naloží (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2010, č.j. 2 Ans 5/2009-59). Žalovaný však na tuto výzvu nereagoval. Byla proto splněna podmínka přípustnosti a městský soud proto mohl žalobu věcně posoudit.

Výše uvedený výklad dle městského soudu jednak poskytuje účastníkům řízení jistotu, od jakého okamžiku se započne počítat lhůta pro vydání nálezu, přičemž žalovaný je do okamžiku počátku běhu této lhůty vázán činit úkony v souladu s § 6 odst. 1 správního řádu. Současně je dle názoru soudu tento výklad nejbližší smyslu a cíli Směrnice, na základě které byl s účinností od 28. 12. 2015 novelizován § 15 zákona o finančním arbitrovi (srov. bod 19 důvodové zprávy k zákonu č. 378/2015 Sb., změna zákona o ochraně spotřebitele). Podle čl. 1 Směrnice je jejím účelem zajistit nezávislé, nestranné, transparentní, *efektivní, rychlé* a *spravedlivé* postupy alternativního řešení sporů. Tomuto výkladu poté odpovídá i text Směrnice [viz zejména její čl. 8 písm. d) a e)].

Městský soud se tedy neztotožnil s výkladem žalovaného, že by lhůta pro vydání nálezu dle § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi započala žalovanému běžet až od uplynutí lhůty uložené účastníkům řízení pro vyjádření se ke shromážděným podkladům (s odkazem na § 36 odst. 3 správního řádu). Dle městského soudu takový výklad není v souladu s požadavkem rychlého a efektivního řešení sporů, jak se ostatně ukázalo v nyní posuzované věci, která byla zahájena již dne 24. 5. 2016. Vyjádření k podkladům rozhodnutí dle § 36 odst. 3 správního řádu nelze ztotožňovat, jak se domnívá žalovaný, s obdržáním dokumentů s relevantními informacemi týkajícími se sporu.

Žalovaný má na rozdíl od řady správních orgánů „výhodu“ v tom, že lhůta pro vydání rozhodnutí mu nezačíná běžet již od okamžiku doručení návrhu na zahájení řízení, jak bylo

uvedeno výše. To však neznamená, že by žalovaný měl mít neomezenou volnost co do délky řízení až do umožnění účastníkům řízení vyjádřit se k podkladům. To by totiž fakticky znamenalo nic jiného, než že by fáze obstarávání podkladů mohla být neopodstatněně prodlužována. Naopak tato „výhoda“ klade na žalovaného zvýšené nároky, aby obstaral spisovou dokumentaci a činil úkony v řízení v přiměřené lhůtě, neboť v souladu s požadavkem na rychlost řízení je žalovaný ve fázi obstarávání podkladů s ohledem na chybějící lhůtu povinen činit úkony v přiměřené lhůtě, a od okamžiku vyrozumění účastníků řízení o obdržení dokumentace s relevantními informacemi rozhodnout nejdéle ve lhůtě 90 dní, pokud nebudou průtahy způsobeny například jednáním účastníků. Je to totiž především žalovaný, kdo by měl vyvíjet aktivitu směřující jak k ukončení první fáze, tak i následně k vydání rozhodnutí ve věci (srov. zásady řízení dle § 12 zákona o finančním arbitrovi). Nikoli tedy pouze účastníci řízení, byť je ukončení řízení především v jejich zájmu. Odpovědnost za vedení řízení však leží především na žalovaném a nelze vyloučit, že někteří účastníci budou například svou neaktivitou, případně nadměrnou aktivitou záměrně usilovat o prodloužení celkové délky řízení. Dle městského soudu žalovanému případně nic nebrání v tom, aby společně s vyrozuměním například rovněž prohlásil, dokdy mohou účastníci činit návrhy tak, aby měl následně dostatek času pro vydání nálezu. Případné dodatečné doplnění informací od účastníků nemění nic na povinnosti žalovaného vydat rozhodnutí v dané lhůtě.

Absence konání žalovaného v přiměřené lhůtě a rozhodování v zákonem stanovené lhůtě je v rozporu s cílem zefektivnit a urychlit spory a vede k nedůvodným průtahům v řízení. Jakkoli lze mít do určité míry pochopení pro žalovaným namítanou přetíženost a omezené personální kapacity, jako je tomu ostatně u celé řady správních orgánů, nemohou tyto objektivní okolnosti být na újmu účastníkům řízení, kteří usilují o vyřešení sporu v přiměřené době. Je to státní moc jako celek bez ohledu na její dělení do jednotlivých složek, která má jednotlivci garantovat ochranu jeho práv, přičemž nezbytným atributem takové ochrany je také její včasnost (srov. nález I. ÚS 600/03 ze dne 16. 1. 2004).

V. Závěr

Městský soud proto ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že žaloba je důvodná a podle § 81 odst. 2 soudního řádu správního uložil žalovanému povinnost rozhodnout ve výroku uvedené věci, k čemuž mu stanovil lhůtu 30 dnů s ohledem na skutečnost, že je žalovaný dle svých vlastních slov připraven rozhodnout.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 soudního řádu správního. Žalobce měl ve věci úspěch, proto mu soud přiznal náhradu nákladů řízení. Tyto náklady jsou tvořeny zaplaceným soudním poplatkem ve výši 2 000 Kč za žalobu a náklady na zastoupení advokátem. Zástupce žalobce učinil tři úkony právní služby po 3 100 Kč [příprava a převzetí zastoupení, podání žaloby, podání repliky k vyjádření žalovaného podle § 11 odst. 1 písm. a) a d), § 7 bod 5 ve vazbě na § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), v rozhodném znění] a za každý tento úkon mu náleží režijní paušál ve výši 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Celkem tak náklady řízení činí 14 342 Kč včetně DPH.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 18. ledna 2018

JUDr. Karla C h á b e r o v á v. r.
předsedkyně senátu